

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611217455
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7611217455.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: DOPABAL s.r.o., so sídlom v Snine, Hámorská 1813, IČO: 36 508 578, zastúpeného JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, so sídlom v Humennom, Kalininova 675, proti žalovaným: 1/ A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom v B., C. D. XXXX/X, zastúpený JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom, so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 11/6, 2/ Groupama Garancia Biztosító Zrt., so sídlom 1051 Budapest, Erzsébet királyné útja 1/C, Maďarská republika, konajúca prostredníctvom Groupama poisťovne a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom v Bratislave, Miletičova 21, IČO: 47 236 060, zastúpený JAVOR - TOKÁR, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava, 3/ E. D., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C. F., G. H. D. XXXX/X, zastúpený JUDr. Zuzanou Lapárovou, advokátkou, so sídlom Nové Zámky, Forgáchova bašta 7, o zaplatenie 14.112,60 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11. januára 2023, sp. zn. 7C/180/2011

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11. januára 2023, č.k. 7C/180/2011-371 vo výroku I. a vo výroku IV. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/, a vo výroku II. a vo výroku V. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/.

O d m i e t a odvolanie žalovaného 1/ proti výroku III. o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

O d m i e t a odvolanie žalovaného 1/ proti výroku II. o zamietnutí žaloby voči žalovanému 2/ a proti výroku V. o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/.

Žalovaný 2/ má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalobcovi a žalovanému 1/ sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 11. januára 2023 č.k. 7C/180/2011-371 uložil žalovanému 1/ a žalovanému 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 12.981,60 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 25.07.2015 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a žalobu voči žalovanému 2/ zamietol (výrok II.). Návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania zamietol (výrok III.), priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 3/ v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok IV.) a priznal žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok V.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa po jej zmene domáhal, aby uložil žalovaným 1/ až 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 12.981,60 € s prísl. titulom náhrady škody a zároveň náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že na základe záznamu dopravnej nehody ODI v Spišskej Novej Vsi zo dňa 15.02.2010 zistil, že vozidlo, ktorého je vlastníkom, EČ: I. XXX J. bolo účastné v dopravnej nehode v obci C. K., okres Spišská Nová Ves, pričom vodičom vozidla bol žalovaný 3/ a ďalším účastníkom dopravnej nehody bol žalovaný 1/, ktorý je v zázname uvedený ako vinník nehody. Žalobca sa náhrady škody voči žalovaným 1/ a 3/ domáha s poukazom na ust. § 420 OZ a voči žalovanému 2/ s poukazom na ust. § 788 a nasl. OZ.

3.1 Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že pri dopravnej nehode dňa 15.02.2010, ktorej vinníkom bol žalovaný 1/, došlo k poškodeniu nákladného motorového vozidla bielej farby vo vlastníctve žalobcu zn. DAF FA, EČ: I. XXX J.. Vodičom tohto vozidla bol žalovaný 3/, pričom podľa záznamu z ohliadky vozidla bolo zrejme, že došlo k neopraviteľnému poškodeniu vozidla. Uvedené vyplynulo zo záznamu z dopravnej nehody ODI Spišská Nová Ves. Žalobca mal poškodené vozidlo na základe poisťnej zmluvy uzavretej dňa 18.12.2008 havarijne poistené u žalovaného 2/ a žalovaný 3/ bol v čase vzniku dopravnej nehody vodičom nákladného vozidla vo vlastníctve žalobcu.

3.2 Trestné konanie proti žalovanému 3/ bolo právoplatne ukončené trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/88/2013 zo dňa 27.06.2013, ktorým bol E. D. uznaný vinným zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona a to na tom skutkovom základe, že dňa 15.02.2010 asi o 22.10 hod. nad C. K., časť Spišská Nová Ves, na štátnej ceste II/533 km 40/50, po predchádzajúcej vzájomnej dohode zinscenovali dopravnú nehodu medzi osobným motorovým vozidlom zn. AUDI A4, čiernej farby, EČ: B. XXX J., vodičom ktorého bol A. B. a nákladným motorovým vozidlom zn. DAF FA, bielej farby, EČ: I. XXX J. prevážajúcim náklad keramiky, vodičom ktorého bol E. D. tak, že poškodili pravú bočnú časť osobného motorového vozidla AUDI i prednú ľavú časť nákladného motorového vozidla DAF FA, ktoré poškodenie malo preukázať stret týchto vozidiel a následne E. D. spustil nákladné motorové vozidlo aj s nákladom keramiky mimo vozovku po spádnicu dole zrazom, kde sa prevrátilo, pričom došlo k poškodeniu vozidla, čím spôsobili škodu pre jeho vlastníka DOPABAL s.r.o., IČO: 36 508 578, so sídlom na Hámorskej ulici č. 1813 v Snine, vo výške 13.356 € a zničením porcelánu spôsobili jeho vlastníkovi DYMO s.r.o., IČO: 36 199 923, so sídlom na Masarykovej ulici č. 16 v Prešove, škodu vo výške 18.948,48 €, teda spoločným konaním poškodili cudziu vec a spôsobili tak na cudzom majetku značnú škodu, čím spáchali zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, čím bol obvinenému E. D. uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov podmienenečne s podmienecným odkladom a s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe v trvaní 24 mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodená spoločnosť DOPABAL s.r.o. bola odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

3.3 Žalovaný 1/ bol na tom istom skutkovom základe právoplatne uznaný vinným zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3T/88/2013-1845 zo dňa 10.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7To/21/2021 zo dňa 27.05.2021, ktorým súd zamietol odvolanie obžalovaného A. B. proti prvostupňovému odsudzujúcemu rozsudku. Súd za uvedený trestný čin uložil žalovanému 1/ trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, pričom aj v tomto prípade súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie z dôvodu, že mal vedomosť o podanej žalobe na náhradu škody.

3.4 Podľa poisťnej zmluvy uzavretej s poisťovňou OTP Garancia pod č. XXXXXXXXXXXX súd zistil, že žalobca mal uzavreté havarijné poistenie motorového vozidla zn. DAF FA, EČ: I. XXX J., pričom pri podaní žaloby v novembri 2011 právnym nástupcom pôvodnej poisťovne bola Groupama poisťovňa, a.s., so sídlom Miletičova 21 v Bratislave. V priebehu pojednávania súd uznesením zo dňa 17.12.2021 pripustil do konania namiesto žalovaného 2/ vstup spoločnosti Groupama Garancia Biztosító Zrt., so sídlom Október 6. u. 20, Budapešť konajúca prostredníctvom slovenskej organizačnej zložky Groupama Garancia poisťovňa, a.s., so sídlom Miletičova 21, Bratislava, ktorá vstúpila na strane pôvodne žalovaného 2/ ako právny nástupca podľa § 80 ods. 1 až 3 CSP.

4.1 Súd prvej inštancie vzhľadom na návrh žalovaného 1/ rozhodoval o jeho návrhu na prerušenie konania až do rozhodnutia o sťažnosti podanej žalovaným 1/ na Ústavný súd SR dňa 10.03.2022, ktorú podal na ochranu ústavnosti proti Najvyššiemu súdu SR pre porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivé konanie vo veci vedenej na súde Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/88/2013 v spojení

s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7To/21/2021 a rozsudkom NS SR sp. zn. 5Tdo/92/2021, o sťažnosti ktorej doposiaľ nebolo rozhodnuté.

4.2 Súd prvej inštancie návrh žalovaného zamietol z tých istých dôvodov, z ktorých zamietol aj návrh na prerušenie konania do skončenia dovolacieho konania. Analogicky nie je dôvod na prerušenie konania ani z dôvodu podanej sťažnosti na ústavný súd. K tomu súd uviedol, že inštitút dovolania má charakter mimoriadneho opravného prostriedku bez suspenzívnych účinkov na právoplatnosť a vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia, pričom na uvedenom z povahy veci nič nemení ani tá skutočnosť, že žalovaný vo veci podal sťažnosť. V tejto súvislosti súd príkladmo poukázal na uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 286/2011 zo dňa 16. júna 2011, ktorý vyslovil, že „dovolacie konanie totiž nie je zákonnou prekážkou postupu konania taxatívne vymedzenou v § 107 až 111 O.s.p., a preto všeobecný súd nemôže nekonať a nerozhodovať vo veci len z dôvodu, že v súvisiacom spore je začaté dovolacie konanie, a to ani na základe ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pod ktoré nemožno subsumovať mimoriadny opravný prostriedok“.

5. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal vznesenou námietkou nedostatočnej aktívnej legitímácie žalobcu, ktorú vzniesol žalovaný 1/ a ku ktorej sa pripojil aj žalovaný 3/. Vychádzajúc z kúpnej zmluvy predloženej žalobcom zo dňa 15.02.2010, uzavretej medzi spoločnosťou DOPABAL s.r.o. a spoločnosťou DYMO s.r.o., konkrétne z čl. 3.2 a 4.2 zmluvy, z výpovede konateľa spoločnosti DOPABAL s.r.o. J. H., ako aj z technického preukazu k danému motorovému vozidlu súd dospel k záveru a predovšetkým z výroku z trestného rozkazu a trestného rozsudku, kde súd odkázal poškodenú spoločnosť DOPABAL s.r.o. s nárokom na náhradu škody na civilný proces, jednoznačne vyplynulo, že výlučným vlastníkom nákladného motorového vozidla zn. DAF FA, EČ: I. XXX J. v čase dopravnej nehody bol nepochybne žalobca, o čom svedčí aj rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/80/2010 zo dňa 4. apríla 2011, právoplatného dňa 30. apríla 2011, ktorým súd zaviazal žalovaného, spoločnosť DYMO s.r.o., vydať vozidlo jeho právoplatnému majiteľovi - spoločnosti DOPABAL s.r.o.. Súd námietku žalovaného 1/, že podľa bodu 3.2 predmetnej kúpnej zmluvy má byť preukázaný opak, že vlastníkom motorového vozidla je spoločnosť DYMO s.r.o., považoval za nepreukázanú, keďže z textu tohto bodu takáto skutočnosť nevyplýva a s poukazom na bod 4.2 predmetnej kúpnej zmluvy je zrejmé, že riziká spojené s nebezpečenstvom náhodnej škody a zhoršenia mali prejsť na kupujúceho prevzatím automobilu, pričom v konkrétnom prípade nešlo o náhodnú škodu a následné náhodné zhoršenie technického stavu automobilu. Súd uzavrel z popísaného skutkového stavu, že havarované motorové vozidlo bolo v čase nehody preukázateľne vo vlastníctve žalobcu, čím je daná aktívna legitímácia žalobcu v konaní.

6. Po citácii ustanovení § 420 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ) súd konštatoval, že žalovaní 1/ a 3/ sú v konaní pasívne vecne legitimovaní, nakoľko obaja boli právoplatne odsúdení za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, a to na rovnakom skutkovom základe. S poukazom na uvedené nevyplývalo, kto a v akom rozsahu z páchatelov daného skutku spôsobil škodu na motorovom vozidle vo vlastníctve žalobcu, ale vyplýva to, že sa na tomto skutku obaja dohodli a rozhodli sa ho spáchať spoločne, a to úmyselným, vopred premysleným konaním, čím spôsobili škodu na majetku žalobcu spočívajúcu v neopraviteľnom poškodení motorového vozidla, za ktorú zodpovedajú s ohľadom na spolupáchatelstvo spoločne a nerozdielne. Súd neposudzoval zodpovednosť žalovaných podľa svojej účasti, keďže je bezpredmetné, v akom rozsahu vznikla škoda pri náraze motorového vozidla zn. AUDI do motorového vozidla zn. DAF, nakoľko žalovaní spoločným konaním úmyselne po vzájomnej dohode poškodili havarované vozidlo. Ich tvrdenia súd vyhodnotil ako účelové a tendenčné. Zároveň súd poukázal na ust. § 193 CSP, z ktorého vyplýva, že je viazaný rozhodnutím okrem iného aj príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin postihnutelný podľa osobitného predpisu a o tým, kto ho spáchal. Súd poukázal na znenie skutkovej vety odcudzujúcich súdnych rozhodnutí, ktorými boli žalovaní 1/ a 3/ uznaní vinnými z trestného činu poškodzovania cudzej veci a ktorý spáchali spoločným vopred premysleným úmyselným konaním, t.j. ako spolupáchatelia a za spôsobenú škodu vo výške 13.356 € zodpovedajú tak spoločne a nerozdielne. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd uložil povinnosť žalovaným 1/ a 3/ zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške požadovanej žalobcom, a to 12.981,60 € spoločne a nerozdielne.

7. K výške požadovanej škody súd uviedol, že žalobca v návrhu na pripustenie zmeny vychádzal zo záverov znaleckého posudku L. M. E. č. XX/XXXX, ktorý však k návrhu na zmenu žaloby nepripojil. V uvedenom znaleckom posudku bola všeobecná hodnota vozidla ku dňu 15.02.2010 určená vo výške 13.077 € bez DPH a znalec zároveň stanovil výšku škody na 10.818 € bez DPH a spolu s DPH 12.981,60

€. Súd návrh na zmenu žaloby pripustil, avšak nie z dôvodov, ktoré uviedol žalobca s odkazom na znalecký posudok. Pri stanovení výšky škody súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku L. H. N., ktorý vykonal znalecké dokazovanie v trestnom konaní sp. zn. 3T/88/2013, čo vyplýva z odôvodnenia predmetného rozsudku (čl. 19 rozsudku). Z uvedeného znaleckého posudku vyplynulo, že výška spôsobenej škody na motorovom vozidle bola vyčíslená ku dňu 15.02.2010 na sumu 13.356 €. Nakoľko si však žalobca uplatnil nárok v nižšej sume 12.981,60 €, súd žalobe vyhovel v danej výške.

8. Po citácii ustanovení § 788 ods. 1, § 806 a § 813 ods. 1 OZ súd žalobu voči žalovanému 2/ zamietol ako nedôvodnú, pričom sa stotožnil s obranou žalovaného 2/, že došlo k úmyselnému spôsobeniu škody na motorovom vozidle žalobcu, nejednalo sa o náhodnú poistnú udalosť, tak ako to má na mysli ust. § 788 ods. 1 OZ. Argumentácia žalobcu, že z jeho pohľadu je irelevantné, či k poistnej udalosti došlo vplyvom poveternostných podmienok, prípadne aj úmyselnou činnosťou, súd uviedol, že takáto argumentácia je vzhľadom na zistený skutkový stav nesprávna a nemá oporu v citovaných zákonných ustanoveniach. Z trestných rozhodnutí je zrejmé, že v danom prípade nešlo o náhodnú poistnú udalosť, ale o vopred premyslený trestný čin, následkom ktorého došlo k poškodeniu motorového vozidla vo vlastníctve žalobcu. Neboli naplnené základné podmienky uvedené v § 788 ods. 1 OZ, nakoľko poistnou udalosťou nebola náhodná udalosť, a preto súd žalobu voči žalovanému 2/ zamietol.

9. Po citácii ustanovení § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. súd priznal žalobcovi aj príslušenstvo, a to až podľa písomného návrhu na zmenu žaloby odo dňa 25.07.2015. Základná úroková sadzba ECB k uvedenému dňu bola vo výške 0,05 %, preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania v danej výške z dlžnej sumy až do zaplatenia.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, podľa zásady úspechu a žalobcovi priznal proti žalovaným 1/ a 3/ plnú náhradu trov konania. Voči žalovanému 2/ bol žalobca neúspešný, preto súd priznal žalovanému 2/ voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11.1 Proti tomuto rozsudku vo výroku II. a výroku V. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd v napadnutom rozsahu vrátil vec súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, prípadne vo veci sám rozhodol tak, že zaviazá žalovaného 2/ spoločne a nerozdielne so žalovanými 1/ a 3/ zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu s príslušenstvom a na náhradu trov konania.

11.2 Žalobca poukázal na to, že dňa 18.12.2008 uzavrel s právnym predchodcom žalovaného 2/ poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo havarijné poistenie nákladného motorového vozidla zn. DAF, EČ: I. XXX J.. Vzhľadom na to, že sa dňa 15.02.2010 v čase o 22.10 hod. na ceste pri obci C. K. stala poistná udalosť, v dôsledku ktorej došlo k neopraviteľnému poškodeniu predmetného havarijne poisteného motorového vozidla, má žalobca nárok na poskytnutie poistného plnenia vo výške 12.981,60 €. Súd prvej inštancie sa pri svojom rozhodnutí stotožnil s obranou žalovaného 2/, že z trestných rozhodnutí je preukázateľné, že došlo k úmyselnému spôsobeniu škody na motorovom vozidle. Podľa súdu sa nejednalo o náhodnú poistnú udalosť, tak ako to má na mysli ust. § 788 ods. 1 OZ. Súd však nerozlišoval, že nešlo o premyslený trestný čin žalobcu, ale žalovaných 1/ a 3/, voči ktorým má žalovaný 2/ po tom, čo poskytne poistné plnenie žalobcovi, nárok na náhradu poistného plnenia v rozsahu, v akom poistné plnenie poskytol žalobcovi. V prípade, ak by škodu spôsobil úmyselným protiprávnym konaním žalobca ako poistený, v takom prípade by s ohľadom na všetky skutočnosti nešlo o náhodnú poistnú udalosť, avšak s poukazom na to, že škodu na motorovom vozidle vo vlastníctve žalobcu spôsobili jemu neznáme osoby svojím zavineným protiprávnym konaním, za ktoré boli právoplatne odsúdené, má žalobca bez akýchkoľvek pochybností nárok na poskytnutie poistného plnenia, a to bez ohľadu na to, či žalovaní 1/ a 3/ škodu na motorovom vozidle žalobcu spôsobili úmyselne alebo neúmyselne. Aj napriek tomu, že z pohľadu súdu nešlo o náhodnú poistnú udalosť, z pohľadu žalobcu, ktorý uzatvoril havarijné poistenie predmetného motorového vozidla a po celú dobu trvania poistného vzťahu si plnil všetky povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o havarijnom poistení, šlo o náhodnú udalosť, ktorá zakladá právo poisteného na poskytnutie poistného plnenia. Žalobca nemal ako a nemohol vedieť, že dôjde k úmyselnému poškodeniu motorového vozidla, ktoré bolo havarijne poistené u právneho predchodcu žalovaného 2/ a z toho dôvodu naďalej zotrval na tom, že žalobca má nárok na poskytnutie poistného plnenia od žalovaného 2/, ktoré zodpovedá výške spôsobenej škody na predmetnom motorovom vozidle, ktoré bolo pri skutku neopraviteľne poškodené a ktorú si uplatňuje v tomto konaní. Skutočnosť, že z trestného rozsudku vyplýva, že škoda bola žalovanými 1/ a 3/ spôsobená zavineným úmyselným konaním, nemôže byť na ujmu žalobcu. Žalobca poukázal na pojem náhodná udalosť, ktorou rozumie

neočakávanú udalosť, ktorá vznikne v krátkom časovom okamihu a poistený alebo poškodený nemohol jej vzniku predísť. Z definície náhodnej udalosti v poistení jednoznačne vyplýva, že predmetná škodová udalosť bola z pohľadu žalobcu udalosťou náhodnou a on nemohol za žiadnych okolností očakávať, vznikla v krátkom časovom okamihu a poškodený nemohol jej vzniku predísť. Súd sa s námietkami žalobcu vôbec nezaoberal a iba si osvojil názor žalovaného 2/. Následne žalobca poukázal na ust. § 220 ods. 2 CSP a na to, že odôvodnenie rozsudku vyžaduje určitú kvalitu, ktorú podľa jeho názoru napadnutý rozsudok nemá. V tejto súvislosti citoval rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Prešove.

12.1 Proti tomuto rozsudku, proti všetkým jeho výrokom, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 1/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd žalobu voči nemu ako nedôvodnú zamietol a priznal mu trovy konania, ktoré v zákonnej lehote vyčísli.

12.2 Žalovaný 1/ namietal, že uplatnený nárok voči nemu nie je dôvodný a súd v napadnutom rozhodnutí postupoval nesprávne, ak žalovaného k tejto náhrade zaviazal napriek tomu, že existuje právoplatné rozhodnutie okresného súdu a odvolacieho súdu, ktorým bol uznaný za vinného. Poukázal na to, že už v konaní pred súdom prvej inštancie namietal aktívnu legitimáciu žalobcu, vychádzajúc z kúpnej zmluvy zo dňa 15.02.2010 žalobca odpredal motorové vozidlo obchodnej spoločnosti DYMO s.r.o. a v čl. 3 bod 3.2 danej zmluvy je uvedené, že v prípade, že po uzavretí tejto zmluvy dôjde k poškodeniu či zničeniu automobilu je kupujúci povinný pred odstúpením od zmluvy uviesť automobil na svoje náklady do pôvodného stavu. Z čl. 3 bod 3.2 a 4.2 zmluvy žalovaný vyvodzuje, že žalobca previedol na obchodnú spoločnosť práva k predmetu prevodu v takej miere, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žalobného návrhu, pretože mu podľa predmetného zmluvného článku vzniká poškodenie veci v jeho vlastníctve, zmluvný nárok na uvedenie veci do pôvodného stavu voči žalovanému 4/ (DYMO s.r.o., poznámka odvolacieho súdu), v zmysle uvedeného článku tejto zmluvy vznikla nielen zodpovednosť za poškodenie predmetu kúpi, ale zároveň aj aktívna vecná legitimácia na uplatnenie nároku za toto poškodenie voči škodcom. Prípade poškodenia, resp. zničenía vozidla si totiž zmluvné strany dojednali spôsobom odlišným od právneho režimu, akou je prevod s výhradou vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie sa s týmto špecifickým argumentom žalovaného nevysporiadal logickým a právne konzistentným spôsobom, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP. Žalovaný nikdy netvrdil, že vlastníkom predmetného motorového vozidla je spoločnosť DYMO s.r.o. tvrdil, že hoci je vlastníkom žalobca, uvedená kúpna zmluva na základe dojednání v čl. 32 a čl. 42 vylučuje jeho právo na uplatnenie predmetného nároku na náhradu škody, nanajvýš by mohol zakladať jeho nárok voči žalovanému 4/. Súd sa teda nevysporiadal s námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu vo vzťahu k žalovanému 1/, a vysporiadal sa s tvrdením, ktoré žalovaný v konaní nenamietal, ale súd si ho v rámci svojho odôvodnenia zrejme nedopatrením vymyslel. Došlo tak k porušeniu práva žalovaného na riadne odôvodnenie rozhodnutia, pretože súd žalovanému neposkytol odpoveď na špecifický argument, ktorý je pre rozhodnutie vo veci samej zásadný.

12.3 Zároveň žalovaný namietal, že súd nesprávne právne posúdil jeho obranu z hľadiska aplikácie ust. § 438 ods. 2 OZ, kedy škodca zodpovedá za škodu podľa svojej účasti z dôvodu, že žalovaný by aj v prípade dôvodnosti mal zodpovedať za škodu len čo do sumy 2.199 €. Súd prvej inštancie svoju argumentáciu nepostavil na vysvetlení neexistencie okolností pre posudzovanie miery účasti na spôsobení škody, ale na splnenie základného predpokladu pre spoločnú zodpovednosť podľa § 438 ods. 1 OZ. Takýto postup preto preukazuje, že súd sa aplikáciou ust. § 438 ods. 2 OZ ani nezaoberal, respektíve ju vylúčil z nesprávnych dôvodov. Dôvod na aplikáciu ust. § 438 ods. 2 OZ žalovaný vidí v záveroch znaleckého dokazovania, všetkých posudkoch v trestnom konaní, z ktorých vyplýva, že odvolateľ nemohol z fyzikálneho hľadiska vozidlo žalobcu z cesty vytlačiť a spôsobiť tak jeho totálne poškodenie. Mierou, akou sa na vzniku škody podieľal, spočívala iba v poškodení predného nárazníka a stupačky, ktorých hodnota bola jednou z otázok znaleckého dokazovania zodpovedaná. Má za to, že v danom prípade bol daný odôvodnený prípad, v ktorom by súd mal v prípade splnenia ostatných zákonných podmienok rozhodnúť o odlišnej miere jeho účasti na spôsobení škody. Ponechanie spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti by zakladalo nespravodlivý záver zodpovednosti odvolateľa za to, čo spôsobil žalovaný 3/ sám svojím fyzickým konaním – šoférováním a totálnym poškodením vozidla, pretože náraz zo strany odvolateľa preukázateľne nespôsobil rozsah konečného poškodenia vozidla. V trestnom konaní nebolo preukázané spolupáchateľstvo medzi žalovaným 1/ a žalovaným 3/. O spolupáchateľstve medzi žalovanými v trestných rozhodnutiach neexistujú žiadne priame ani nepriame dôkazy. S uvedenou zásadnou skutočnosťou sa žiaden zo súdov vo svojom odôvodnení riadnym spôsobom nevysporiadal a pokiaľ by konajúci súd po oboznámení sa s uvedenými rozhodnutiami v trestnom konaní dospel k opačnému názoru, žalovaný žiadal, aby uvedenú časť odôvodnenia príslušného rozhodnutia odcitoval ako odpoveď na špecifický argument žalovaného 1/

v zmysle jeho práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia daného aj ustálenou praxou ESLP. Právoplatné závery trestného konania sú z hľadiska popisu skutku a právnej kvalifikácie absolútne nelogické a nezohľadnenie týchto skutočností je preto inou vadou konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

13. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nakoľko bolo v tomto konaní poukazujúc aj na trestné konanie voči žalovanému 1/ ako odsúdenému preukázané, že dopravnú nehodu zavinil úmyselne práve žalovaný 1/ spoločným konaním so žalovaným 3/, je žalovanému 2/ nejasné a príde mu nelogické, prečo si žalobca neuplatňuje svoj nárok priamo proti poisťovateľovi žalovaného 1/, respektíve vozidlu, ktorým bola škoda spôsobená v zmysle 15 zák. č. 381/2001 Z.z.. Z vykonaného dokazovania, ako aj bodu 3. odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobca sa svojím nárokom na náhradu škody obrátil na poisťovateľa žalovaného 1/ spoločnosť Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., s ktorou mal žalovaný 1/ uzatvorenú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu vzniknutú prevádzkou vozidla podľa zák. č. 381/2001 Z.z.. Poisťovateľ nárok na náhradu škody žalobcu odmietol uhradiť, žalovaný 2/ preto poukázal na to, že potom, čo by poisťovateľ žalovaného 1/ poskytol žalobcovi poistné plnenie, tento poisťovateľ by mal následne voči žalovanému 1/ nárok na náhradu poistného plnenia v zmysle § 12 zák. č. 381/2001 Z.z.. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na pojem náhodná udalosť, žalovaný uvádza, že tento pojem nie je definovaný v Občianskom zákonníku ani v inom právnom predpise a judikatúra i právna prax náhodnú udalosť podľa Občianskeho zákonníka považuje za náhodnú udalosť určenú poistnými podmienkami pre jednotlivé druhy poistenia. Zo žalobcovho odvolania nevyplýva, akú definíciu náhodnej udalosti použil, či je takto definovaná aj v poistných podmienkach v poistnej zmluve, od ktorej si odvodzuje svoj nárok voči žalovanému 2/. Žalovaný poukázal na to, že i v zmysle definície náhodnej udalosti použitej žalobcom je neočakávaná udalosť taká, ktorá vznikne v krátkom časovom okamihu a poistený alebo poškodený nemohol jej vzniku predísť. S poukazom na všeobecnú prevenčnú povinnosť upravenú v OZ mohol žalobca predísť vzniku škody, ak by vozidlo vo svojom vlastníctve nezveril osobe, ktorá úmyselným trestným činom spôsobila škodu na jeho vozidle. Žalovaný sa naďalej pridrižiava svojich vyjadrení, z ktorého dôvodu rozhodnutie v napadnutom výroku považuje za vecne správne, nakoľko z dokazovania vykonaného pred súdom vyplynulo, že nie sú naplnené základné zákonné podmienky uvedené v § 788 ods. 1 OZ, nakoľko poistnou udalosťou nebola náhodná udalosť. Navrhuje preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdil, nakoľko je vecne správny a priznal žalobcovi (správne žalovanému 2/ - poznámka odvolacieho súdu) náhradu trov odvolacieho konania.

14.1 Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu a k vyjadreniu žalovaného 2/ k odvolaniu žalobcu uviedol, že je zrejmé, že žalovaný 1/ nesúhlasí so správnosťou záverov v rozsahu zisteného skutkového stavu ani právneho posúdenia súdom prvej inštancie, avšak poukazuje na odlišnosti argumentov týkajúcich sa odôvodnenia podaných opravných prostriedkov, ktoré nie sú totožné.

14.2 K odvolaniu žalobcu zo dňa 14.02.2023 uviedol, že sa týka výroku II. rozsudku, ktorý sa žalovaného 1/ netýka. Z obsahu predmetného odvolania však nepriamo vyplýva dôvodnosť odvolania žalovaného 1/ v tom zmysle, že pokiaľ žalobca podaným opravným prostriedkom argumentuje o existencii platného havarijného poistenia, na ktorého plnenie mal byť výrokom rozsudku zaviazaný žalovaný 2/, tak z uvedenej skutočnosti vyplýva, že by žaloba voči žalovanému 1/ a 3/ mala byť z uvedeného dôvodu zamietnutá, pretože by si uvedený nárok mohol žalovaný 2/ uplatňovať v regresnom konaní. Odvoláciu námietku žalobcu preto žalovaný 1/ vo vzťahu k žalovanému 2/ považuje za dôvodnú a má za to, že je potrebné skúmať existenciu poistného vzťahu a povinnosť poisťovne plnenie na podklade platnej poistnej zmluvy poskytnúť. Žalovaný 1/ však nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že tento v rámci trestného konania po celý čas vystupoval ako poškodený, ktorému bola spôsobená škoda na majetku. Opätovne poukázal na uzavretú kúpnu zmluvu v deň dopravnej nehody a v rámci ustanovení tejto zmluvy si osobitným spôsobom zmluvné strany upravili aj správanie sa pri vzniku škodovej udalosti. S poukazom na to, že žalobca vozidlo odovzdal zamestnancovi žalovaného 4/ s uhradením len 2.000 € splátky, preto značným spôsobom narúša vierohodnosť žalobcových tvrdení. V tomto smere žalovaný poukázal na nezmyselnosť záverov trestného konania postaveného na nepreukázanom tvrdení o jeho spolupáchateľstve so žalovaným 3/ a akejsi nepochopiteľnej subsidiarite trestného konania v úvahe, ak nepreukážeme poisťovací podvod, tak odsúdime vodičov za poškodenie cudzej veci, ktorej absentuje základný motív konania týchto osôb. Napriek právoplatnosti trestného rozhodnutia táto skutočnosť nebráni tomu, aby vec bola v tomto prípade posúdená na základe uvedených argumentov odlišne alebo aspoň relevantne vzatá do úvahy.

14.3 K vyjadreniu žalovaného 2/ k odvolaniu žalobcu žalovaný uvádza, že právny názor žalovaného 2/ sa tiež opiera o záver v podobe plnenia na základe poistného vzťahu iba u inej poisťovne, než jeho.

Uvedená argumentácia by dokonca zakladala dôvod na zámenu účastníkov konania, avšak rovnako ako v názoroch uvádzaných zo strany žalobcu v odvolaní a žalovaných 1/ a 3/ v sporovom konaní by dôvodnosť uplatneného nároku voči žalovanému 1/ vylučovala.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ uviedol, že napadnutý rozsudok v časti výroku I., III., IV. považuje za vecne správny, pokiaľ žalovaný 1/ namietal aktívnu legitímáciu žalobcu s poukazom na čl. 3 bod 3.2 a 4.2 kúpno-predajnej zmluvy, žalobca sa s touto námietkou nestotožnil a uviedol, že predmetné ustanovenie zmluvy sa vzťahuje na odstúpenie od zmluvy v prípade poškodenia či zničenia OMV a len v takom prípade (v prípade odstúpenia od kúpnej zmluvy, ku ktorému nedošlo) je kupujúci povinný uviesť motorové vozidlo na svoje náklady do pôvodného stavu, v ktorom mu bolo vozidlo prevádzajúcim odovzdané a v tomto stave ho predávajúcemu vráti oproti vráteniu kúpnej ceny. Vzhľadom na to, že doposiaľ nebola zaplatená ani len časť kúpnej ceny za predmetné motorové vozidlo, bolo vozidlo žalobcovi na základe rozhodnutia Okresného súdu v Prešove sp. zn. 9C/80/2010 zo dňa 04.04.2011 odovzdané a nie je za žiadnych okolností možné, aby predmetné ustanovenie zmluvy malo za následok delegovanie aktívnej vecnej legitímácie na pôvodného žalovaného 4/ (spoločnosť DYMO s.r.o.). Žalovaný 1/ nesprávne interpretuje ustanovenie 3.2 zmluvy a opomína skutočnosť, že dané ustanovenie sa vzťahuje len na prípad odstúpenia od kúpno-predajnej zmluvy. Vzhľadom na to, že škoda na motorovom vozidle bola spôsobená úmyselným trestným činom žalovaného 1/ a 3/, vznikla žalobcovi, ktorý je jeho výlučným vlastníkom škoda, niet preto pochybností, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný a z toho dôvodu je námietka žalovaného irelevantná. K námietke žalovaného 1/, že súd nesprávne posúdil zodpovednosť za škodu ako spoločne a nerozdielne žalobca poukázal na to, že z výsledkov trestného konania vyplýva, že bol žalovaný 1/ uznaný vinným zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 3 písm. a/ TZ. Rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach žalovaní boli právoplatne odsúdení za trestný čin, pričom úmyselne spoločným konaním spôsobili škodu na vozidle žalobcu, ktoré bolo pri skutku neopraviteľne poškodené. S poukazom na uvedené nie je preto dôležité, kto a v akom rozsahu z páchatel'ov daného skutku spôsobili škodu na motorovom vozidle značky DAF ale to, že sa na danom skutku dohodli, rozhodli sa ho spáchať spoločne a úmyselným konaním tak spôsobili škodu na majetku žalobcu, za ktorú zodpovedajú s ohľadom na spolupáchateľstvo spoločne a nerozdielne. S poukazom na uvedené nie je možné na tento prípad aplikovať ust. § 438 ods. 2 OZ, nakoľko obaja odsúdení zodpovedajú za škodu spôsobenú na motorovom vozidle v rovnakom rozsahu. S ohľadom na to, že došlo k fingovaniu celej dopravnej nehody žalovaný 1/ je spoluzodpovedný za celú škodu, ktorá bola spôsobená na nákladnom vozidle, a preto diferencovať škodu na vozidle spôsobenú zrážkou s vozidlom AUDI od škody spôsobenej po vyvrátení vozidla do priekopy, ako na to poukazuje žalovaný 1/, by bolo vyslovene účelové. S poukazom na uvedené je preto irelevantné ktorý zo škodcov spôsobil škodu na motorovom vozidle výlučne vlastným pričinením a v akej výške a nie je preto možné aplikovať na tento prípad ust. § 438 ods. 2 OZ. Ak žalovaný 1/ žiada na základe pripojených trestných rozsudkov zohľadniť skutočnosti bližšie špecifikované v odvolaní, žalobca poukázal na to, že v zmysle § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin podľa osobitného predpisu a o tom kto ich spáchal. Vzhľadom na uvedené ustanovenie CSP sú skutkové tvrdenia žalovaného 1/, že nespáchal trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený, irelevantné. Z tohto pohľadu je tiež bezvýznamné jeho tvrdenie, že má za škodu zodpovedať len do výšky 2.199 €, ktorá má zodpovedať výmene ľavej stupačky a prelakovaniu predného nárazníka, ktorá škoda mala vzniknúť následkom kontaktu vozidla značky DAF s vozidlom značky AUDI A4 dňa 15.02.2010. Žalovaný bol odsúdený za úmyselný trestný čin poškodzovania cudzej veci, pričom vzhľadom na skutkovú vetu odsudzujúcich súdnych rozhodnutí, že boli odsúdení uznaní vinnými z trestného činu, ktorý spáchali spoločným vopred premysleným úmyselným konaním, t.j. ako spolupáchatelia majú zodpovedať spoločne a nerozdielne. Súd je daným rozhodnutím viazaný a bez ohľadu na to, že žalovaný 1/ sa počas konania na prvom stupni snažil z daného skutku svojimi tvrdeniami vyviniť. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ ako nedôvodné a neopodstatnené zamietol a priznal žalobcovi voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Žalobca v odvolacej replike vo vzťahu k žalovanému 2/ uviedol, že žalobca si nárok voči nemu uplatnil vzhľadom na to, že mal s jeho právnym predchodcom uzavretú poisťovnú zmluvu, predmetom ktorej bolo havarijné poistenie motorového vozidla. Žalovaný 2/ namietal pojem náhodnej udalosti a poukázal na to, že žalobca mohol s poukazom na všeobecnú prevenčnú povinnosť predísť vzniku škody. Žalobca uvádza, že žalovaný 2/ zrejme opomína skutočnosť, že predmetné motorové vozidlo na základe kúpno-predajnej zmluvy odovzdal kupujúcemu, t.j. spoločnosti DYMO s.r.o. a ďalej nemal a nemohol mať

vedomosť o tom, ako sa s predmetným motorovým vozidlom naloží ani to, komu bude zverené a už vôbec nemohol mať vedomosť o tom, že bude na predmetnom motorovom vozidle úmyselným trestným činom spôsobená škoda, a teda tejto škode nemohol predísť a nemohol tak rozhodovať o tom, komu bude predmetné motorové vozidlo po jeho predaji a následnom odovzdaní zverené do užívania a z toho dôvodu námietku žalovaného 2/ považuje za irelevantnú. Opätovne preto poukázal, že z pohľadu žalobcu išlo o náhodnú udalosť, ktorá zakladá právo poisteného na poskytnutie poistného plnenia.

17. Žalobca v odvolacej replike vo vzťahu k žalovanému 1/ uviedol, že názor žalovaného 1/, ktorý argumentuje existenciou platného havarijného poistenia, na ktoré mal byť výrokom rozsudku zaviazaný žalovaný 2/ a žaloba voči nemu mala byť zamietnutá považuje za nesprávny a uvedenú námietku považuje za irelevantnú s ohľadom na to, že žalobca ako poškodený má právo v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody žalovať ako škodcov, tak aj poisťovňu, v ktorej bolo neopraviteľné poškodené motorové vozidlo havarijne poistené a súd môže rozhodnúť tak, že škodcovia a poisťovňa sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť spôsobenú škodu, pričom s ohľadom na to, že došlo k úmyselnému poškodeniu predmetného motorového vozidla si môže následne poisťovňa, t.j. žalovaný 2/ voči ostatným žalovaným vyplatenú škodu, respektíve poistné plnenie titulom náhrady škody vymáhať v civilnom konaní pred súdom. Pokiaľ žalovaný 1/ nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že v rámci trestného konania vystupoval ako poškodený a jemu bola spôsobená škoda, pričom poukazuje na zmluvné dojednania a poukázal aj na pozoruhodnú zhodu okolností, že v deň keď bola spôsobená dopravná nehoda, bola uzavretá aj kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovaným 4/, tvrdenia žalovaného postrádajú akúkoľvek logiku; o pozoruhodnú zhodu okolností mohlo ísť iba zo strany žalovaného 4/, nie však zo strany žalobcu, o čom v konečnom dôsledku svedčia aj závery trestného konania, považuje to len za ďalšiu účelovú obranu žalovaného 1/. Pokiaľ žalovaný 1/ poukázal na nezmyselnosť záverov trestného konania a trvá na tom, že aj napriek právoplatnosti trestného rozhodnutia mala byť predmetná vec posúdená na základe argumentov žalovaného odlišne, poukázal na znenie § 193 CSP, že súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Nie je preto priestor na odlišné posúdenie veci na základe argumentov žalovaného 1/. Uvedené argumenty predkladal žalovaný aj v rámci opravných prostriedkov proti rozhodnutiam v trestnom konaní, avšak neúspešne a s predmetnými argumentmi sa už vyporiadal nielen odvolací, ale aj Najvyšší súd SR v trestnom konaní, kde vychádzajúc z týchto rozhodnutí boli naplnené všetky zákonom stanovené znaky skutkovej podstaty zločiny poškodzovania cudzej veci vo forme spolupáchateľstva. Navyše dovolací súd sa domnieva, že došlo k podkvalifikovaniu daného skutku v prospech páchatel'ov, čo by odôvodňovalo podanie dovolania v neprospech obvineného, t.j. žalovaného 1/. Skutočnosť že si žalobca uplatňuje nárok aj voči poisťovni nevyklučuje nárok žalobcu na náhradu škody zo strany žalovaného 1/.

18. Žalovaný 2/ v podaní doručenom súdu 10. mája 2023 uviedol, že dňa 01.12.2022 uzavrel zmluvu o predaji časti podniku, v zmysle ktorej všetky poistné zmluvy neživotného poistenia, teda i poistná zmluva platná v čase vzniku predmetnej škodovej udalosti (03.03.2018), z ktorej si žalobca odvodzuje svoj nárok, prešli na spoločnosť UNION poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, prevod časti podniku je možné overiť i z výpisu žalovaného 2/. Na základe uvedeného uvádza, že došlo k strate jeho pasívnej vecnej legitímácie, keďže došlo k vzniku právnej skutočnosti, s ktorou je spojený prevod práv a povinností. Má za to, že žaloba je voči nemu nedôvodná a navrhuje, aby súd žalobu voči nemu zamietol.

19. Žalobca vo vyjadrení doručenom súdu dňa 21.07.2023 k podaniu žalovaného 2/ uviedol, že považuje za zvláštne, že žalovaný po uzavretí zmluvy o predaji časti podniku informuje súd až polroka potom, čo došlo k jej uzavretiu. Vychádzajúc zo zmluvy a odovzdávacieho protokolu, ako aj príloh, ktoré boli predložené žalobca má za to, že žalovaný 2/ nepredložil, respektíve doposiaľ presvedčivo nepreukázal, že poistná zmluva č. XXXXXXXXXX uzavretá dňa 18.12.2008 s poisťovňou Groupama poisťovňa a.s., ktorá odôvodňuje pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 2/, v tomto smere bola predmetom zmluvy o predaji podniku a teda, že došlo k prevodu práva a povinností z tejto zmluvy na UNION poisťovňu, a.s..

20. K charakteru spoločenstva medzi spoločne a nerozdielne zaviazanými dlžníkmi sa opakovane vyjadril najvyšší súd (4Cdo/203/2005, 6Cdo/544/2015), z ktorého výkladom sa stotožnil aj ústavný súd (II. ÚS 375/2019 a III. ÚS 384/2021) a z ktorého je zrejmé, že spoločne a nerozdielne zaviazaní spoludlžníci sú zásadne samostatnými, a nie nerozlučnými spoločníkmi v konaní. Zodpovedanie nastolenej otázky vyplýva z toho, či si žalobca svoje právo voči viacerým žalovaným mohol uplatniť samostatne proti každému z nich (samostatné spoločenstvo) alebo len proti obom spoločne (nerozlučné

spoločenstvo). Základom spoločnej zodpovednosti žalovaných je § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, pričom podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom je ustanovené, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Z týchto ustanovení je zrejmé, že vzťah žalobcu so žalovanými je vzťahom, v ktorom za škodu zodpovedajú spoločne a nerozdielne, a preto žalobca bol oprávnený domáhať sa náhrady škody od ktoréhokoľvek z nich samostatne, a preto je vzťah žalovaných samostatným procesným spoločenstvom, v ktorom možno rozhodnúť aj o odvolaní žalovaného 1/ samostatne.

21. Pretože sa nejedná o nerozlučné spoločenstvo, výrok I. rozsudku vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 3/ nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho prieskumu bola iba tá časť výroku I., ktorá sa týkala vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/.

22. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolania žalobcu a žalovaného 1/ ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu ani žalovaného 1/ nie je dôvodné.

23. Rozsudok je vo výroku v napadnutom rozsahu vecne správny, preto ho odvolací súd, okrem výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 12.09.2023 o 9.20 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 05.09.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

25. Žalobca namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a žalovaný 1/ podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. b/), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. d/), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h/).

26. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody v potvrdenej časti nie sú naplnené.

27. Rozhodnutiu súdu v potvrdenej časti nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v potvrdenej časti nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

28. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1, 2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v potvrdenej časti, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcu a žalovaného

1/ nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku v potvrdenej časti a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

30. Strany sporu vo svojich odvolaniach (v jeho podstatnej časti) len zopakovali a podrobnejšie rozviedli svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

31. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti uplatneného nároku vo vzťahu k žalovanému 1/ (iba v tomto rozsahu bolo rozhodnutie podrobené odvolaciemu prieskumu – poznámka odvolacieho súdu) a v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že je daná pasívna legitímácia žalovaného 1/ v spore, pričom pri výške škody, na ktorú bol žalovaný 1/ zaviazaný, súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 438 ods. 1 OZ. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje so správnym záverom súdu o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného 2/ v spore, v dôsledku čoho súd rozhodol vecne správne, ak žalobu voči žalovanému 2/ zamietol.

32. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k vyššie uvedenému záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalobcu, ako aj žalovaného 1/, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

33. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku v potvrdenej časti a k odvolacím námietkam žalobcu a žalovaného 1/ odvolací súd uvádza nasledovné:

34. Predmetom tohto konania je náhrada škody, ktorej sa žalobca ako vlastník (zničeného) motorového vozidla domáhal voči žalovanému 1/ (a žalovanému 3/) s poukazom na ust. § 420 OZ a voči žalovanému 2/ s poukazom na ust. § 788 OZ.

35. Žalovaný 1/ namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, pričom poukázal na znenie čl. 3.2 a 4.2 kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou DYMO s.r.o. a dôvodil, že v rámci zmluvnej slobody tieto ustanovenia predstavujú osobitnú formu dojednania zodpovednostných vzťahov, ktoré aktívnu legitímáciu žalobcu vylučujú.

36. Odvolací súd sa s uvedenou argumentáciou žalovaného 1/ nestotožňuje.

37.1 Žalobca a spoločnosť DYMO s.r.o. dňa 15.02.2010 (ako kupujúci) uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj nákladného automobilu DAF FA bielej farby EČ: I. XXX J., za kúpnu cenu 16.112,60 € s DPH, ktorá mala byť uhradená v splátkach, pričom vlastnícke právo kupujúci mal nadobudnúť až po zaplatení poslednej splátky (čl. I. bod 1, čl. V. zmluvy).

37.2 Podľa čl. 3. bod 3.2 zmluvy sa strany dohodli, že v prípade, že po uzavretí tejto zmluvy a prevzatí automobilu kupujúcim dôjde k poškodeniu či zničeniu automobilu, je kupujúci povinný pred odstúpením od zmluvy automobil uviesť do pôvodného stavu, v akom ho od predávajúceho prevzal a v tom stave mu ho aj vrátiť oproti vráteniu kúpnej ceny poníženej o 3 % za každý ukončený mesiac. V opačnom prípade, ako aj v prípade, že uvedenie automobilu do pôvodného stavu nie je z dôvodu odobratia orgánom PZ SR možné, je kupujúci oprávnený od zmluvy odstúpiť s tým, že predávajúci je povinný vrátiť kupujúcemu oproti vráteniu automobilu, resp. odovzdaniu originálu či úradne overenej kópie protokolu o odovzdaní/ odobratí automobilu, kúpnu cenu zníženú o náklady na uvedenie automobilu do pôvodného stavu, v ktorom bol automobil predávajúcim kupujúcemu odovzdaný. Výšku nákladov na uvedenie automobilu do pôvodného stavu určuje predávajúci. V prípade, že kupujúci vznesie námietky voči výške nákladov na uvedenie automobilu do pôvodného stavu určených predávajúcim, bude aktuálna cena automobilu, resp. hodnota týchto nákladov určená autorizovaným servisom určeným predávajúcim, a to na náklady kupujúceho.

37.3 Podľa čl. 4. bod 4.2 zmluvy sa strany dohodli, že prevzatím automobilu prechádzajú na kupujúceho všetky riziká spojené s nebezpečenstvom náhodnej škody a náhodného zhoršenia technického stavu automobilu

38. Vychádzajúc z vyššie citovaných zmluvných ustanovení odvolací súd zastáva názor, že zmluvné strany si v nich upravili povinnosť kupujúceho uviesť automobil do pôvodného stavu, avšak v prípade odstúpenia od zmluvy a to konkrétne pred odstúpením od zmluvy. V prejednávanom spore nebolo

spornou skutočnosťou, že k odstúpeniu kupujúceho od zmluvy nedošlo, preto aplikácia zmluvného ustanovenia bod 3.2 v prejednávanej spore nie je na mieste a nemá akýkoľvek vplyv na aktívnu legitimitáciu žalobcu. Rovnako podľa bodu 4.2 si zmluvné strany upravili prechod rizík spojených s nebezpečenstvom náhodnej škody a náhodného zhoršenia technického stavu automobilu v spojení s prevzatím automobilu, avšak toto zmluvné dojednanie neupravuje prechod vlastníckeho práva.

39. Prechod vlastníckeho práva k automobilu bol upravený výslovne v čl. 5 bod 5.3 zmluvy, a to zaplatením poslednej splátky kúpnej ceny. Nakoľko v spore nebolo sporným, že kupujúci uhradil žalobcovi iba jednu splátku, kupujúci nikdy nenadobudol vlastnícke právo k predmetnému automobilu a táto skutočnosť bola podporená aj inými dôkazmi a to najmä technickým preukazom (čl. 64), v ktorom sa eviduje vlastnícky a užívateľský stav, a to orgánom na to kompetentným a vyplýva to aj zo správy OR PZ v Humennom, ODI v Svine zo dňa 26.01.2012 (čl. 78) a evidenčnej karty vozidla zo dňa 31.01.2012 (čl. 79). Tieto závery boli podporené aj výsledkom trestného konania, kde žalobca ako poškodený a vlastník vozidla bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces, pričom z trestného spisu a jednotlivých (právoplatných) rozhodnutí vyplynulo, že v čase dopravnej nehody bol nepochybne žalobca vlastníkom poškodeného motorového vozidla. Navyše aj z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/80/2010 zo dňa 4. apríla 2011, právoplatného dňa 30.04.2011 vyplynula pre spoločnosť DYMO s.r.o. povinnosť vydať sporné motorové vozidlo majiteľovi – žalobcovi.

40. Z vyššie uvedeného nepochybne vyplýva, že súd pri posúdení aktívnej legitimitácie vyhodnotil jednotlivé dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, preto jeho záver je výsledkom logickej úvahy a súd prvej inštancie v tomto smere dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam. Zároveň odvolací súd argumentáciu žalovaného 1/ považuje za účelovú a najmä vytrhnutú z kontextu citovaného zmluvného ustanovenia, a navyše v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi.

41. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, ak dospel k záveru, že je daná aktívna legitimitácia žalobcu v spore.

42. K odvolacej námietke žalovaného 1/, že súd prvej inštancie neaplikoval ust. § 438 ods. 2 OZ na prejednanú vec, čím vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd uvádza nasledovné:

43. Ustanovenie § 438 ods. 1, 2 OZ upravuje zodpovednosť za škodu, ktorá bola spôsobená viacerými škodcami. Spoločnú zodpovednosť viacerých škodcov možno upraviť rôznym spôsobom. Buď sa upraví tak, že spoloční škodcovia budú zodpovední podľa miery svojej účasti na spôsobení škody (tzv. delená zodpovednosť), čo je spravodlivejším riešením z hľadiska miery zodpovednosti viacerých účastníkov, ale menej výhodným pre poškodeného, ak niektorý z viacerých škodcov nemá prostriedky na náhradu škody, alebo sa upraví tak, že budú zodpovední spoločne a nerozdielne (tzv. solidárna zodpovednosť), čo je výhodnejším riešením pre poškodeného, pretože poškodený môže požadovať náhradu škody od ktoréhokoľvek škodcu (napr. od finančne najznámejšieho). Toto riešenie je však menej výhodné a niekedy aj nespravodlivé voči ostatným škodcom, ktorí musia nahradiť škodu nad rámec svojej účasti na spôsobení škody, aj keď majú možnosť dodatočne vyrovnáť rozdiel podľa účasti na spôsobení škody medzi viacerými škodcami. Súd môže svojím rozhodnutím v odôvodnených prípadoch vylúčiť solidárnu zodpovednosť (§ 438 ods. 1 OZ) tým, že rozhodne o delenej zodpovednosti viacerých škodcov. Ide o rozhodnutie, že tí, čo škodu spôsobili spoločne, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody. Účasť na spoločnom spôsobení škody môže spočívať v spoločnom zavinení, vtedy sa účasť určuje podľa miery zavinenia jednotlivých spoločných škodcov, ak ide o.i. objektívnu zodpovednosť, rozdelí sa zodpovednosť podľa miery účasti na spôsobení škody. Uvedená výnimka prichádza do úvahy len v odôvodnených prípadoch. Či ide o takýto prípad, musí súd starostlivo uvážiť a v súdnom rozhodnutí aj náležite odôvodniť. Spravidla zhodnotí sociálne pomery škodcov a posúdi, či solidárna zodpovednosť prichádza do úvahy (napr. v prípade, keď je účasť niektorých škodcov na spoločnom spôsobení škody minimálna vzhľadom na účasť ostatných škodcov).

44. Podstatou odvolacích námietok žalovaného 1/ bolo posúdenie zodpovednosti viacerých škodcov a námietka, že sa súd nevysporiadal s podstatnou okolnosťou, a to mierou zavinenia žalovaného 1/ na spôsobenej škode požadujúc aplikáciu delenej zodpovednosti za spôsobenú ujmu podľa § 438 ods. 2 OZ.

45. Súd prvej inštancie vychádzal zo správnej úvahy, že viacerí škodcovia sú v zásade zodpovední za vzniknutú škodu spoločne a nerozdielne, a správne neprihliadal na úpravu delenej zodpovednosti v ust. § 438 ods. 2 OZ, a teda na možnosť v odôvodnených výnimočných prípadoch vylúčiť solidárnu zodpovednosť a rozhodnúť o delenej zodpovednosti viacerých škodcov podľa ich účasti na pôsobení škody.

46. V napadnutom rozhodnutí súd konštatoval, že jeho úvaha o spoločnej zodpovednosti má svoj základ vo výsledkoch trestného konania, kde v trestnom rozkaze a následne právoplatnom rozsudku v konaní sp. zn. 3T/88/2013, obaja žalovaní boli právoplatne odsúdení za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, a to na rovnakom skutkovom základe, pričom úmyselne spôsobili škodu na vozidle žalobcu, ktoré bolo pri skutku neopraviteľne poškodené. Vychádzajúc z dokazovania vykonaného v trestnom konaní nevyplývalo, kto a v akom rozsahu z páchatel'ov daného skutku spôsobil škodu na motorovom vozidle vo vlastníctve žalobcu, ale vyplývalo to, že sa na takomto skutku obaja dohodli, rozhodli sa ho spáchať spoločne, a to úmyselným, vopred premysleným konaním, tak spôsobili škodu na majetku žalobcu spočívajúcu v neopraviteľnom poškodení motorového vozidla vo vlastníctve žalobcu, za ktorú zodpovedajú s ohľadom na spolupáchatel'stvo spoločne a nerozdielne. S poukazom na uvedené súd nehodnotil prípad podľa návrhu žalovaného 1/ podľa ust. § 438 ods. 2 OZ, kedy škodca zodpovedá za škodu podľa svojej účasti, nakoľko obaja odsúdení zodpovedajú za škodu spôsobenú na motorovom vozidle v rovnakom rozsahu. Bolo preto bezpredmetné, v akom rozsahu vznikla škoda pri náraze motorového vozidla zn. AUDI do motorového vozidla zn. DAF, nakoľko žalovaní 1/ a 3/ spoločným konaním úmyselne po vzájomnej dohode poškodili havarované vozidlo. Žalovaný 1/ sa zločinu dopustil tým, že spoločne so žalovaným 3/ zinscenovali dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k vyvráteniu motorového vozidla do priekopy, čím došlo k jeho poškodeniu. S ohľadom na to, že došlo k fingovaniu celej nehody, aj žalovaný 1/ je spoluzodpovedný za celú škodu (nielen žalovaný 3/), ktorá bola spôsobená na nákladnom vozidle, a preto diferencovať škodu na vozidle DAF spôsobenú zrážkou na vozidle AUDI od škody spôsobenej po vyvrátení vozidla do priekopy, ako to prezentuje žalovaný 1/ bolo súdom hodnotené ako vyslovene účelové a tendenčné.

47. V napadnutom rozhodnutí preto neabsentujú právne úvahy o možnosti aplikácie delenej zodpovednosti podľa § 438 ods. 2 OZ, pričom súd svoje rozhodnutie opieral o rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/88/2013 zo dňa 10.07.2020 (ohľadne žalovaného 1/), správne zohľadnil aj výrok súdu, kde bola stanovená práve solidárna zodpovednosť (teda neuplatnila sa delená zodpovednosť). Súd reflektoval na skutočnosť, že žalovaný 3/ bol trestným rozkazom a žalovaný 1/ rozsudkom uznaní za vinných, že spoločným konaním poškodili cudziu vec a spôsobili tak na cudzom majetku značnú škodu, čím spáchali zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1,3 písm. a/ Tr. zákona vo forme spolupáchatel'stva podľa § 20 Tr. zákona.

Z rozsudku sp. zn. 3T/88/2013 str. 18 výslovne vyplýva, že „medzi žalovaným 1/ a žalovaným 3/ došlo k dohode na skutku resp. spoločnému konaniu, nie je preto pravda, že by spoluúčasť žalovaného 1/ na skutku bola preukazovaná iba na podklade výpovede svedka J. K.“. Ďalej na strane 20 rozsudku je uvedené „po subjektívnej aj objektívnej stránke obžalovaný naplnil skutkovú podstatu zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 3 písm. a/ Trestného zákona ako spolupáchatel' podľa § 20 Trestného zákona, pretože spoločným konaním s odsúdeným E. D. poškodili cudziu vec a spôsobil tak na cudzom majetku značnú škodu. Zločinu sa dopustil tým, že spoločne s odsúdeným E. D. zinscenovali dopravnú nehodu, pri ktorej vyvrátili motorové vozidlo do priekopy, čím došlo k jeho poškodeniu...Obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 Trestného zákona...úmysel obžalovaného poškodiť cudziu vec pokrýva celé jeho konanie, pričom za cudziu vec je nutné považovať nielen keramiku patriacu firme DYMO s.r.o., ale aj nákladné vozidlo, ktoré bolo v podstate určené na likvidáciu a vlastnícky patrilo firme Dopabal s.r.o.“

48. Súd prvej inštancie teda dôsledne vyhodnotil jednotlivé skutkové okolnosti a pri posudzovaní miery účasti jednotlivých žalovaných na spôsobení škody vychádzal z právoplatných rozhodnutí vydaných v trestnom konaní.

49. K námietke žalovaného 1/, že v trestnom konaní nebolo preukázané spolupáchatel'stvo žalovaných 1/ a 3/ odvolací súd uvádza, že dané tvrdenie žalovaného spočíva v nesprávnej a zjavne účelovej interpretácii rozhodnutí vydaných v trestnom konaní, nakoľko forma spolupáchatel'stva vyplýva priamo z právnej kvalifikácie skutku (zločin poškodzovania cudzej veci vo forme spolupáchatel'stva podľa ust. § 20 Tr. zákona).

50. Odvolací súd nepovažoval za dôvodné opätovne vyhodnocovať mieru účasti jednotlivých žalovaných na predmetnom skutku, nakoľko viazaný právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin postihnutelný podľa osobitných predpisov a o tom, kto ho spáchal (§ 193 CSP) aj odvolací súd vychádzal zo záverov rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/88/2013 zo dňa 10.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7To/21/2021 zo dňa 27.05.2021 a uznesením NS SR sp. zn. 5Tdo/92/2021 zo dňa 13.01.2022, kde bolo jednoznačným spôsobom kvalifikované konanie žalovaných ako spoločné konanie vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, to všetko bez ohľadu na to, či so závermi rozhodnutí v trestnom konaní žalovaný 1/ súhlasil alebo nesúhlasil.

51. K odvolacej námietke žalobcu, že súd nesprávne vyhodnotil nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného 2/ v spore, odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

52. Žalobca odvodzoval nárok voči žalovanému 2/ z ust. § 788 OZ.

53. Podľa ust. § 788 ods. 1 OZ, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

54. Všeobecná právna úprava poistenia ako právneho pomeru založeného poisťnou zmluvou zaväzuje poisťiteľa, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená poskytnúť poisťencovi v dojednanom rozsahu plnenie a poisťenca platiť poisťné (§ 788 a nasl. OZ). Právna úprava predpokladá, že podrobnejšia úprava práv a povinností účastníkov tohto pomeru bude v konkrétnom prípade obsiahnutá v poisťnej zmluve a v poisťných podmienkach, tvoriacich jej súčasť. Poisťné podmienky pri poistení majetku majú preto konkretizovať a špecifikovať, ktoré veci sa poisťujú, z ktorých poisťných udalostí vznikne právo na plnenie a aké sú prípady výluky z poistenia; majú tiež detailnejšie upraviť rozsah a splatnosť poisťného plnenia, dĺžku poisťného obdobia, výšku poisťného, spôsob jeho platenia a čas platnosti poisťnej zmluvy. Poisťná udalosť je definovaná ako náhodná udalosť, čo činí náhodnosť základným atribútom poisťnej udalosti. Poisťovacia prax používa ustálený výklad, podľa ktorého sa za náhodnú udalosť považuje každá udalosť, o ktorej účastníci poistenia dôvodne predpokladajú, že môže nastať, v čase dojednania poistenia však nevedia, kedy sa tak stane, prípadne, či sa tak vôbec stane (požiar, povodeň, havária motorového vozidla, úraz občana). V právnej teórii panuje v otázke úmyselného spôsobenia poisťnej udalosti (či lepšie povedané udalosti, ktorú by v prípade prítomnosti prvku náhodnosti spadala do kategórie poisťnej udalosti) jednotný názor, a síce, že takáto udalosť poisťnou udalosťou nie je. (Občiansky zákonník II. 2. vydanie, 2019 C.H.BECK, s. 2972-2991 Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol.).

55. Havarijné poistenie v mnohých prípadoch nazývané Kasko je majetkové poistenie motorového vozidla, uzatvárané na báze dobrovoľnosti. Jeho podstatou je náhrada škody v dôsledku rôznych náhodných udalostí (napr. havária, živel, krádež, vandalizmus,...), ktoré sú špecifikované v poisťnej zmluve, pričom ich následkom vznikla majetková ujma vlastníkovi vozidla. Havarijné poistenie štandardne zabezpečuje náhradu škody, ktorá vznikla z nasledujúcich základných rizík: havária – poškodenie alebo zničenie vozidla (alebo jeho časti) náhodnou udalosťou vzniknutou nečakane mechanickým nárazom alebo stretom s iným motorovým vozidlom alebo predmetom; živel, krádež, vandalizmus, asistenčné služby.

56. Žalobca a žalovaný 2/ (jeho právny predchodca) v poisťnej zmluve havarijné poistenie motorového vozidla zo dňa 18.12.2008 (čl. 85) si dohodli základné poistenie pre prípad poisťného rizika - havária a živel a doplnkové poistenie - pre prípad odcudzenia vozidla, pričom poisťné podmienky, ktoré by mali byť súčasťou zmluvy a mali by konkretizovať a špecifikovať, z ktorých poisťných udalostí vznikne právo na plnenie a aké sú prípady výluky z poistenia, neboli súčasťou súdneho spisu.

57. Pri charakterizácii poisťného rizika – havárie tak súd mohol vychádzať iba zo zákonného ustanovenia § 788 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie určená, teda v danom prípade náhodná udalosť havárie motorového vozidla.

58. Pojem náhodnosti však nemožno poňať rozdielne a to tak, ako ho vníma zo svojho pohľadu vlastník vozidla, alebo poisťovňa prípadne tretia osoba, náhodnosť sa viaže na udalosť ako takú vo vzťahu k poistenému vozidlu. Ak teda došlo k havárii vozidla, je potrebné skúmať, či daná havária vozidla, teda jeho poškodenie alebo zničenie, bolo v príčinnej súvislosti s náhodnou udalosťou, ktorá vznikla nečakane mechanickým nárazom alebo stretom s iným motorovým vozidlom.

59. Rozsiahlym znaleckým dokazovaním v trestnom konaní bolo ustálené, že havária vozidla DAF nebola udalosťou náhodnou (bez ohľadu na to, že nastala mimo vôle žalobcu ako vlastníka vozidla), ale došlo k nej po predchádzajúcej vzájomnej dohode medzi žalovaným 1/ a žalovaným 3/, ktorí zinscenovali dopravnú nehodu medzi osobným motorovým vozidlom zn. AUDI A4 a nákladným motorovým vozidlom DAF FA, čo vyplynulo z právoplatných rozhodnutí v trestnom konaní. Charakteristika udalosti – havárie ako nie náhodnej udalosti vyplynula nielen zo skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý boli obaja obžalovaní odsúdení, ale aj zo znaleckého dokazovania vykonaného v trestnom konaní. Znaleckým dokazovaním bolo bezpečne preukázané, že dopravná nehoda bola zinscenená, keďže jednoznačne nedošlo k zrážke medzi vozidlami, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s následným výjazdom vozidla DAF do priekopy (str. 16 rozsudku sp. zn. 3T/88/2013), pričom súd zároveň nepoprel, že k zrážke vozidiel došlo, avšak pri zrážke nedošlo k vyvinutiu takej kinetickej sily, ktorá by spôsobila pád vozidla do priekopy. K pádu vozidla do priekopy došlo v dôsledku premyslenej korekcie riadenia vodičom – žalovaným 3/. Ďalej bolo dokázané, že zrážka vozidiel nemala vplyv na smer jazdy nákladného vozidla, zmena smeru jazdy až po konečný stav vozidla DAF vyplynul výlučne z účelne zregulovanej jazdy vodiča Becka (str. 17 rozsudku sp. zn. 3T/88/2013).

60. Námietka žalobcu, že nešlo o premyslený trestný čin žalobcu ale žalovaných 1/ a 3/ bez ohľadu na to, či žalovaní škodu na vozidle žalobcu spôsobili úmyselne alebo neúmyselne nie je na mieste, nakoľko ako bolo uvedené vyššie pojem náhodnej udalosti sa viaže na udalosť ako takú vo vzťahu k predmetu poistenia. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že k stretu vozidiel – havárii nedošlo náhodne, čím nebol naplnený základný atribút ust. § 788 ods. 1 OZ.

61. Ak súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na závery trestných rozhodnutí a nezohľadnil tak podľa názoru žalobcu podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu, postupoval tak v súlade ust. § 193 CSP, keďže bol viazaný rozhodnutím v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin. Skutková podstata trestného činu bola citovaná na viacerých miestach napadnutého rozsudku, jednoznačne z nej vyplynula charakteristika skutku spáchaného po predchádzajúcej dohode žalovaných 1/ a 3/ a teda skutočnosť, že sa nejednalo o náhodnú udalosť, ktorá by zakladala plnenie podľa uzavretej poistnej zmluvy.

62. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, ak dospel k záveru, že nie je daná pasívna legitímácia žalovaného 2/, a z uvedeného dôvodu žalobu voči žalovanému 2/ zamietol.

63. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu, okrem výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

64. Žalovaný 1/ podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol.

65. Podľa ust. § 234 ods. 1 CSP, súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej.

66. Súd prvej inštancie o návrhu na prerušenie konania rozhodol v rámci rozsudku, pričom samotné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania má procesnú povahu, nie je rozhodnutím vo veci samej, a preto aj rozsudok v tejto časti má povahu uznesenia.

67. Ak sa o návrhu na prerušenie konania rozhoduje rozsudkom vo veci samej, je potrebné, aby poučenie o opravnom prostriedku bolo rozlíšené na poučenie o opravnom prostriedku proti rozsudku vo veci samej, a poučenie o opravnom prostriedku proti výrokom, ktoré majú procesnú povahu (najmä, ak nie je odvolanie prípustné).

68. V prejednávanom spore sa žalovaný 1/ riadil nesprávnym poučením o možnosti podať odvolanie aj proti výroku rozsudku, ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol.

69. Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

70. Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

a/ zastavení konania,

b/ odmietnutí podania vo veci samej,

c/ odmietnutie žaloby na obnovu konania,

d/ návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,

e/ zrušenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a § 335 ods. 1,

f/ návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnosti, okrem odôvodnenia,

g/ zamietnutie návrhu na doplnenie rozsudku,

h/ zamietnutie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,

i/ návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,

j/ odklad vykonateľnosti rozhodnutia,

k/ povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,

l/ zabezpečení dôkazného prostriedku,

m/ nároku na náhradu trov konania,

n/ prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164,

o/ návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu rozhodnutia.

71. Podľa § 386 písm. c/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

72. Zákon v ustanovení § 357 CSP taxatívne vymenúva okruh uznesení súdu prvej inštancie, proti ktorým je odvolanie prípustné. Medzi týmito uzneseniami nie je uvedené uznesenie, ktorým je zamietnutý návrh na prerušenie konania. Odvolanie je prípustné iba proti uzneseniu o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 CSP.

73. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, keďže zákon prípustnosť odvolania proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania neupravuje, znamená to, že odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania prípustné nie je.

74. V tomto smere bol žalovaný 1/ súdom prvej inštancie v rozhodnutí nesprávne poučený tak, že proti tomuto rozhodnutiu (ako celku) odvolanie je prípustné.

75. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný 1/ podal odvolanie proti rozsudku vo výroku, ktorým súd zamietol návrh na prerušenie konania, teda proti ktorému odvolanie nie je prípustné, odvolací súd toto odvolanie podľa ust. § 386 písm. c/ CSP odmietol.

76. Žalovaný 1/ podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd žalobu voči žalovanému 2/ zamietol a výroku V., ktorým súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/.

77. V zmysle ust. § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

78. Prípustnosť odvolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka zohľadňuje vecný aspekt tohto opravného prostriedku – či smeruje proti rozhodnutiu, vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné. Subjektívna stránka prípustnosti odvolania sa viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie. Takýmto dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Toto subjektívne procesné oprávnenie však nemá účastník, v neprospech ktorého rozhodnutie nevyznelo a ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá prijatie záveru, o jeho oboch stránkach prípustnosti (tak objektívnej, ako aj subjektívnej).

79. Napadnutým rozhodnutím vo výroku II., ktorým súd žalobu voči žalovanému 2/ zamietol, nebolo rozhodnuté v neprospech žalovaného 1/, týmto výrokom súd rozhodol o nároku žalobcu vo vzťahu k žalovanému 2/, preto týmto výrokom nemohol byť žalovaný 1/ žiadnym spôsobom dotknutý na svojich právach. Rovnako to platí o výroku V., ktorým súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/.

80. Z vyššie uvedeného dôvodu žalovaný 1/ nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti rozhodnutiu vo výroku II. a V., z ktorého dôvodu odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ v tomto rozsahu podľa ust. § 386 písm. b/ CSP odmietol.

81. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli žalobca a žalovaný 1/ neúspešní, nemajú preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovi vznikla povinnosť nahradíť trovy odvolacieho konania úspešnému žalovanému 2/. Odvolací súd preto priznal žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

82. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).